Ч. 195. Середа 15 (2) вересня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і р. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Скликане соймів краевих. — Молодочехи о переговорах і справи парляментарні. — З Угорщини. — Ішпанці в Марокку. — Положене в Греції.

Нинїшна „Wiener Ztg.“ оголосила патент цїсарский скликуючий сойми: Дальматиї, Галичини, Долїшної Австриї, Зальцбурґа, Стириї, Форарльберґа, Істриї і Триесту на день 16 вересня с. р. Як зачувати, всї прочі сойми мають бути скликані на день 21 вересня с. р.

З Праги доносять: Екзекутивний комітет молодоческий відбув вчера разом з парляментарною комісиєю соймового клюбу засїдане, під проводом пос. Скарди і ухвалив комунїкат, висказуючий однодушно подяку молодоческим послам, котрі брали участь минувшого тиждня в конференциях з президентом міністрів бар. Бінертом та висказуючий їм особенне признане з тої причини, що скористали з нагоди, щоби зазначити супротив правительства опір против теперішної системи правлїня та за їх інтервенцию в користь ческих шкіл в Долїшній Австриї. Комунїкат стверджує, що посли держали ся границь удїлених їм директив. Згоджено ся заразом висказати сожалїне, що і сим разом, як на жаль часто давнїйше, віденьскі конференциї служать за привід до ширеня фальшивих вістий в цїлях партийно-аґітацийних, що лиш утрудняе ситуацию в борбі з ворожим правительством і Нїмцями.

Вчера рано розпочали ся в президиї Ради міністрів конференциї правительства з аґрариями в справі услoвий, під якими аґрарії згодять ся на парляментарне залагоджене договорів торговельних. Мимо того, що вчерашна конференция не дала конкретних вислїдів, настрій кругів аґрарних, специяльно нїмецких, есть, як зачувати, прихильний і трудности, які були перед фериями, дадуть ся борзо усунути. По полудни відбула ся рада міністрів над установленем реченця поодиноких соймів і предложенями, які правительство внесе до ческого сойму.

Нинї під проводом ґр. Еренталя відбуде ся спільна Рада міністрів в справі спільного буджету на 1910 р. і приготовлень до делеґацийної сесиї.

На Угорщинї вибухла поважна криза. Справа реформи виборчої і банкова викликали сильне непорозумінє між міністрами. Кошут домагає ся, щоби цїлий кабінет позістав провізорично при кермі і заняв ся передовсїм реформою виборчою. Др. Векерле і ґр. Андраші домагають ся, щоби теперішний кабінет відновив привілей банковий під услoвием, що будуть заведені виплати в готівцї. Вислїдом тої борби буде, що цїлий кабінет подасть ся знову до димісиї.

„Pest. Lloyd“ доносить, що президент міністрів Векерле стоїть на тім становищи, що справа банкова мае бути управильнена аж до 1917 р. але лиш під услoвием, що виплати готівкою послїдують в точно означенім реченци. Що до справ войскових, то президент міністрів стоїть на тім становищи, що кабінет не може станути перед парляментом з жаданем ухваленя намірених кредитів без признаня скромних уступок войскових, котрі поваги войскові признали за можливі до принятя.

Наконець що до реформи виборчої, то міністер справ внутрішних згодив ся на деякі модифікациї що до усуненя третого голосу плюрального і що до усуненя деяких обмежень виборчого права анальфабетів. Через тоті модифікациї первістного предложеня нове право виборче стараe ся о скілько можна зблизити ся до засад загального голосованя.

Коли не зайдуть які несподївані події, то можна сказати, що Ішпанцям усьміхає ся тепер воєнне щастє. Коло Цохо ель Арба недалеко Мелїлї передові відділи ішпаньскої піхоти мали рішити боротьбу. Оба знані мадридскі полки Леон Дель і Рей прибули майже рівночасно

44)

Образки з подорожи по Америцї.

Після Т. Келїнґа, дра Лямпрехта, Урбана і др. зладив К. Вербенко.

(Дальше).

Хіньский послугач в білій блюзї давав якраз ґонґом знати, що наспіла пора обідати, але я лишив Американцям, нехай они біжать до иньших столових сьвітлиць готелю, а я сам вибрав ся до хіньского міста. Над Сан Франциском повис вже був сумерк, але все-таки було ще добре видко ся аж до берегів заливу. Зпомежи розвалин і нових будівель чути було, як ремісники стукали молотами і сокирами, а з води завивала сирена або парова труба якогось парохода. Коло мене лопали лїнви, що тягнули в гору ваґони трамваю; тут і там затрубів нагло якийсь самоїзд і з яскравими лїхтарнями перелетів попри мене. Впрочім було тихо довкола і мене взяв знов страх, коли я серед сумерку сходив поміж згарищами з правого і лївого боку.

Коло мене пересунула ся якась людина. Виступці і легко нахилений хід надавали їй щось повзаючого, а чорна кітля і мягкий капелюх якогось дитинячого вигляду; довга коса із заду і майже так само довга глиняна люлька зпереду потверджували, що то якийсь Хінець. Відтак появила ся друга така сама людина, опісля вирнула із мраки цїла громадка, а тепер бігли попри мене трусливо дві чорно убрані Хінки. Нема вдаєсь і сумніву, що я дійшов до цїли. Тут показали ся пишні крамниці, в котрих сьвітили ся всї скарби востока: шовк в найдобірнїйших красках, красні вироби з бронзу, дивна лицарска зброя, ріжнобарвно помальовані стінні шафки, делїкатні різьби з дерева і слоневої кости, високі вази, маленькі філїжаночки, фіґурки представляючі божків, виступцї з позагинаними до гори кінцями, то все лежало в суміш і сьвітило ся так, що аж за очи ловило. В середині коло столів стояли заклопотані подорожні, обмацювали незручно пальцями тоті дорогоцїнности та ставили дурні питаня про цїль і дійстну вартість тих предметів. А за столами стояли самосьвідомі, усьміхали ся, що правда чемно, але з таким виразом в очах, що здавали ся питати богів в небі, длячого они в своїм гнїві сотворили як раз сих західників.

Побіч тих величавих базарів були також і нуждені малі крами, де блїде сьвітло осьвічувало виступцї з дерева простої роботи, якесь засушене зїлє та малі збірки якихсь книжочок і письм, але Хінцї, що тут сидїли на земли і пакали свою глиняну люльку, виглядали так само гордовито як їх богатші земляки в пишних базарах. Я пустив ся в якусь вузку бічну улицю. Тут були ще недокінчені будівлї; всюди чути було сьвіжий тинк. Але й тут були слїди хіньского житя. Долїшна часть домів була залїплена плякатами з хіньскими написями на кольоровім папери. Вздовж цїлої улицї гойдали ся у воздусї кольорові лямпіони у вітрі. Коли я в їх слабім сьвітлї переходив через густі громади косатих, подумав я собі, що й на улицях над Янґцекіяном не инакше виглядає. Лиш одної вивіски не можна там було знайти, яку я тут видів над входом до не одного з домів, з котрих чути було музику: No whites allowed! Білим вступ заборонений.

От маєте відповідь ви, зарозумілі Европейцї. Тоті жовті так само не люблять вас в своїм товаристві як ви їх в своїм. Добре то казав менї один чоловік перед кількома днями: Єсть лиш одно чувство, котре перевисшає погорду, з якою білі споглядають на жовтих а то погорда, з якою жовті споглядають на білих.

Але тоті дурні білі тут хотять конче позбути ся своїх гроший, для чого їх розумний Хінець не має брати? Майже до всїх домів, з котрих чути було музику, був для чужинцїв вступ вільний і я видїв, що то театри або ресторациї. Я зайшов до одного з театрів. В побіленій комнатї горіли лямпочки з оливою. На деревляних лавках сидїли видцї а входу стерегло двох полїцаїв. Але там на малім підвисшеню, що представляло сцену, аж сьвітило ся від пишного шовку і дорогоцїнних каменїв, тупали вишивані виступцї і вела ся розмова артистів, до котрої пригравала музика якісь дивні акорди. Білі видцї по кількох мінутах втікали від тої страшної музики, але Хінцї з напруженою увагою слїдили за грою на сценї та вслухували ся в музику, від котрої бі-

під Аркеман, який здобули Ішпанці. Ґенерал Маріна розпочав з ворогами переговори що до условий мира і деякі племена зобовязали ся вже зложити оруже. Позаяк однак нема ще між ворожими племенами повної згоди що до сего, тож ґенерал Маріна задержав ще закладнів. „Morning Post“ доказує, що побіди Ішпанців в Африці є Пірговими побідами, тому постановлено зарядити мобілїзацию цілої ішпаньскої армії в разі, колиб не наступив зворот на лучше.

Нинїшні вісти з Мадриду доносять, що операциї Ішпанців удають ся. Кабілї що раз більше втікають в глубину краю. Мимо того предвиджує ся конечність висилати під Мелїлю нове войско і длятого буде заряджена мобілїзация ще одної дивізиї з резервістів з Ґалїциї і Андалюзиї.

З Грециї надходять непокоячі вісти. До Voss. Ztg. доносять з Атин: Положене значно погіршило ся. Союз войсковий виступив з цілою рішучостию против полїтичних бесід, які виголосив перед своїм виїздом за границю. Союз зажадав від короля, щоби поручив наслїдникови престола не мішати ся до полїтики. Серед цивільного населеня грецкого проявляє ся щораз більше оґірчене против официрів, так, що єсть обава вибуху межнусобиці.

Новинки.

Львів, дня 14-го вересня 1909.

— **Є. Е. п. Намістник** др. Михаіл Бобржиньский буде підчас сесиї соймової удїляти авдиенций лиш в неділї.

— **Іменоване.** Є. В. Цїсар іменував в етатї галицкої Прокураториї скарбу дра Франца Саву старшим радником скарбовим.

— **Краєва Рада шкільна** надала посади дійстних учителїв: Каз. Струтиньскому, професорови польскої ґімназиї в Коломиї і Ів. Авґустакови, дістн. учит. школи реальної в Святині в IV ґімназиї у Львові; — заступникам учителїв: Людв. Тулеї в реальній школї в Святинї, Фльор. Вілїньскому в I ґімн. в Нов. Санчи, Фр. Стахникови в польск. ґімн. в Коломиї, о. Ник. Ґалянтови при філїї ґімназиї в Стрию. — Кр. Рада шкільна затвердила дійстних учителїв: Фр. Боярского в пол. ґімназиї в Коломиї, Н. Даниша в руск. ґімназиї в Коломиї і П. Ковальского в ґімн. в Бережанах в званю учительскім і надала їм титул професора.

— **Відзнака для черновецкого президента міста.** Рішенем з дня 26 серпня призволив Є. В. Цїсар, щоби кождочасний президент міста Черновець при всяких торжественних нагодах, в котрих має репрезентувати громаду, носив золотий ланцух. На поодиноких звенах того ланцуха на більших щитиках видніє ся державний орел герби краю та міста, а менші суть украшені дорогими каменями. З ланцуха звисає медальон, маючий на передній стороні довкола німецку напись: „Основою вільної держави єсть вільна громада“; на відворотній стороні медальону представлені алеґоричним способом промисл, торговля і рукодїлє і знаходить ся присьвята: „Горожани столичного міста Черновець — свому президентови 1908“.

— **Загальні збори** філїї руского тов. педаґоґічного в Коломиї відбудуть ся не дня 21, але 29 вересня в комнатах „Родини“ з отсим дневним порядком: 1) отворене зборів, 2) справоздане уступаючого виділу, управителя бурси, управителя курсів семінарийних, управителя курсів для неграмотних, контрольної комісиї, 3) справоздане секций, 4) вибір нового виділу, 5) вибір контрольної комісиї, 6) внесеня і інтерпеляциї. — Виділ.

— **З Теребовлї.** Завдяки взірцевій орґанізациї і солїдарности теребовельских Русинів стала в столици князя Василька гарна бурса, одноповерхова камениця, в котрій знайти може вигідне приміщене до 80 питомців. В середу 8 с. м. відбуло ся посьвячене бурси, причім дуже гарну промову виголосив місцевий парох о. Цегельский. Того самого дня складав пос. Колесса звіт із своєї дїяльности в парляменті.

— **Руска ґімназия в Городенцї.** На передмістю Котиківка отворено в Городенцї дня 1 с. м. приватну руску ґімназию. Того дня відбуло ся посьвячене дому, в якім она буде містити ся. Є се будинок призначений спершу на читальню; тепер видніє на нїм напись „Руска ґімназия“. Директором єї є шкільний радник Корнило Поляньский, ем. професор руской ґімназиї в Коломиї, а учителями пп. Іван Бойко і Микола Вацик. До вступного іспиту до I кляси зголосило ся 49 хлопців а здало 37, з того 29 Русинів а 8 жидів.

— **Траґічна пригода на вправах піонїрів.** В Пресбурзї на Дунаю відбували ся тамтої суботи вправи 1-го батальйону піонїрів з річними мінами. Піонїри мали висадити у воздух міст на ріці і в тій цїли на яких 200 м. від того мосту пущено на воду міну наповнену 20 кільоґр. вибухового творива, званого екразитом. Міна була так зроблена, що мала вибухнути, скоро би лиш вдаряла об філяр мосту. Міна однак вдаривши об філяр не вибухла, а вода понесла єї дальше. Лодям і суднам пасажирским на Дунаю грозила велика небезпечність і длятого поручник від піонїрів, Кароль Гофер, конструктор тої міни, сів на лодку моторову разом з 4 вояками і пустив ся за міною, щоби єї зловити і зробити нешкідливою. Щоби довести до вибуху, кинув поручник з лодки кілька куснів дерева на міну, а коли она мимо того не вибухла, він припускав, що міна очевидно зле зроблена і взагалї не буде вибухати. Отже виловили міну і витягнули єї на беріг та взяли ся добувати набій з неї. Нараз настав вибух, а наслїдки его були страшні: поручника Гофера і 2 піонїрів розірвало на куснї так, що останки їх тїла збирано на яких 60—70 метрів далеко від місця катастрофи.

— **Пес, що ратує людий.** Родина Сікенберґів у Відни на підгородю Нусдорф має гончого пса „Трефа“, котрий готов стати другим „Баррі“ (славний пес з гори сьв. Бергарда в Альпах, котрий 70 людий виратував від смерти). Минувшої суботи бавила ся там над каналом, що іде з Дунаю через Відень, 8 лїтна дївчина Мальвіна Арбер і впала у воду і була би без сумніву утопила ся. На щастє недалеко місця пригоди був п. Сікенберґ зі своїм псом, а побачивши, що стало ся пустив пса за потапаючою. Пес скочив зараз у воду і за хвильку витягнув з води на беріг омлївшу вже дитину. На березї зібрала ся була велика товпа людий а побачивши, як Треф витягнув дитину, повитала его грімкими окликами. Була то вже пята дитина, котру Треф виратував від смерти.

— **Покалїчений медведем.** Дня 4 с. м. в горах коло Валепутни на Буковинї вийшов тамошний селянин Ілия Чоботар рано на полонину, щоби забрати до дому приготовлену бриндзю. Вертаючи вечером домів стрітив великого медведя, котрий кинув ся на него і покалїчив его в страшний спосіб, так, що нещасливий стратив притомність і перележав в лїсї аж до слїдуючого дня. Селяни ідучи на рачку до лїса знайшли его і відвезли домів. Чоботар мав майже всї ребра поломані, зломану лїву руку і кілька великих рам на тїлї.

лих аж уши болїли. Я не міг вже видержати та й собі прилучив ся до втікаючих білих.

Я забіг за ними до якоїсь реставрациї, де вже замість хіньскої грала справдешна европейска музика. Але ціле урядженє реставрациї було хіньске: на стінах висїли хіньскі змиї та образи, мальовані на хіньский лад а представляючі хіньскі околиці; із стелї звисали паперові і шовкові лїхтарнї, стояли лякеровані на хіньский спосіб столички а на них сьвітила ся маленька посуда з правдивої хіньскої порцеляни. Гостям послугували Хінцї, але гості були виключно лиш самі білі: чужинцї, туристи та молоді пари, котрі очевидно тут визначували собі сходини. Они їли „чой стое“, хіньску мішанину всїляких кусників мяса, цибулї, селери і грибів та попивали до того з маленьких філїжаночок хіньский чай або рижову горівку. Европейскі гості навіть і не виділи того, з якою гордостию і з яким легковаженем послугувала їм хіньска служба. Споглядаючи на злобно усьміхнені лиця Хіньців, они певно гадали, що се належить до хіньских звичаїв.

На другий день пішов я знов до хіньского міста. Тепер вже за дня представляли ся тут доми зовсім инакше як вчера в сумерку і при лїхтарнях; але зато вдвоє інтереснїйші були люди, бо то було сьвято хіньскої богинї любови а заразом і від'їзд всхідно азийского парохода. Му-Сін, так називає ся тота богиня, єсть покровителькою всїх молодих Хінок. Она мала шість сестер, котрі всї віддали ся за богів і остались в небі, лиш она залюбила ся в якімсь молодім Хінци та віддала ся за него. Від часу до часу приходили єї сестри з неба до неї на землю і розповідали їй, як то добре в небі та намавляли єї, щоби она покинула свого чоловіка та пішла з ними до неба. Але она не хотїла того зробити; аж коли єї чоловік помер, она вернула назад до раю і від тої пори стала покровителькою хіньских дївчат. Раз до року ставлять їй де на улици вівтар і тут складають дарунки та просять, щоби она наділила їх добрими мужами та дозволила в щастю з ними прожити. Я видів той вівтар уставлений в одній з бічних улиць, та як дївчата з хіньского міста ішли до него; ішли по найбільшій части по дві а кожда несла кошичок або клуночок з дарунками. Коби лиш сонце було сьвітило, щоби можна було видїти в повнім сьвітлї краски народної ноші! А то густа мрака і студінь заганяли дївчата чим скорше назад домів, скоро лиш зложили свою жертву і висказали найгорячійші свої бажаня.

Лїпше міг я вже видїти по полудни що дїяло ся, коли від'їзджав корабель до східної Азиї. Сонце осьвітило було ясно цілу сценерию. Американи і Американки, Хінцї і Хінки стояли на березї. Білі кивали руками та вимахували хусточками а в очах неодних заблисли сльози. Але жовті ані не скривили ся, не давали ні найменшого знаку своякам і приятелям. Они лиш підходили до води і сипали у море ріжнобарвні подовгасті паперцї. То були молитви, які они пускали на воду до богів, щоби їх свояки заїхали щасливо назад до рідного краю. А там на корабли Хінцї пускали штучні огнї так само на жертву богам, щоби упросити їх ласки для себе.

Я вернув опісля назад до готелю. Коли я увійшов до великого присїнка, грала тут музика віденьского вальця а панове і панї у вечірних тоалетах сиділи на шкіряних крісла або ходили, розмавляючи з собою. То знов другий сьвіт, подумав я собі, придивляючись сему образови, підчас коли косоокий Хінець зачав знов в ґонґ бити на знак, що пора обідати.

І ще раз пішов я поза місто та роздивив ся в его охрестности. Через Золоті ворота в'їздили якраз до пристанї два величезні кораблї, підчас коли в пристанї було повно лодок і вітрилових суден та пароходів а ген далеко в глубинї виднїли ся урожайні горби Калїфорнії. Аж тепер зрозумів я, чому Американцї так завзято взяли ся відбудовувати назад се місто. Сан Франціско позістане на завсїгди великим торговельним місцем на американьскім заходї. Оно буде розрастати ся в міру того, як буде розрастати ся Калїфорнія, скоро єї пустиня ще більше буде перемінятись ся в урожайні поля; оно буде розрастати ся як і ціле західне побереже, скоро Панамский канал сполучить з собою оба океани.

Вже нинї, в три роки по так страшній катастрофі, настало нове Сан Франціско, ще красше і більше як було старе. Число домів, які знищило землетрясене, виносило 28.000, а загальну шкоду обчислено на півтретя мілїярда корон. Нинї на тім самім місци стануло вже 16.831 нових будинків, котрі займають значно більше місця як колись ті 28.000 завалених. Загальна вартість тих нових будинків виносить звиш 700 мілїонів корон, або о 120 мілїонів більше як вартість завалених. До сих нових будівель уживано головно сталї і зелїзного цементу. Підчас коли число жителїв Сан Франціска 450.000 зменшило ся по катастрофі на 350.000, оно збільшає ся заєдно і виносить тепер після найновійшого обчисленя 507.329.

(Дальше буде).

— **Вісти з Тернополя.** До рускої ґімназиї в Тернополи з початком сего шкільного року вписало ся 676 учеників, а іменно до I. кляси 139, до II. 93, до III. 93, до IV. 95, до V. 85, до VI. 70, до VII. 58, до VIII. 43. Кляси I. і III. поділено на три відділи, а II. і від IV. до VII. включно на два відділи. — Львівский народний театр приїде до Тернополя на ряд вистав. Перше представлене відбуде ся в неділю 18 вересня с. р. в „Міщаньскім Брацтві". — На рільничо-господарску виставу в Стрию виїде з Тернополя осібний поїзд дня 26 вересня в неділю рано, а верне того самого дня вечером. Зголошувати ся треба як найскорше на руки п. Йосифа Ковальского, урядника „Руского Банку" в Тернополи, щоби знати, на кілько осіб замовити поїзд. — Дня 1 с. м. помер в Тернополи бл. п. Николай Костів, купець і промисловець, в 42-ім році житя. Покійник яко член всіх місцевих руско-укр. товариств, брав живу участь в народній праці, що зазначив в надгробній промові проф. Демчук.

— **Нарада в справі кооперативного конґресу в Стрию.** Пригадуємо, що в днях 21. і 22. вересня с. р. в Стрию, підчас хліборобскої вистави, відбуде ся нарада в справі скликаня в 1910 році I. національного кооперативного конґресу з отсим порядком дневним: 1) Отворене наради. 2) Ціль і значінє кооперативних конґресів. 3) Проєкт проґрами конґресу. 4) Проєкт орґанізациї конґресу. 5) Вибір місця і призначене реченця конґресу. 6) Внесеня. Просимо всі союзні стоваришеня вислати на нараду свого відпоручника. — Окремих запрошень так союзним стоваришеням як і иншим товариствам, институциям і приватним особам Краєвий Союз Ревізийний не буде посилати, але дорогою сего оповіщеня просить взяти участь в нараді всіх, хто інтересує ся справами кооперациї, або працює активно на сьому поли. Карти вступу на нараду будуть видаватись на дві години перед отворенєм. Наради будуть відбувати ся в салї стрийского маґістрату: 21. вересня від 2. години пополудни і 22. вересня від 9. до 12. год. перед полуднем, коли порядок денний не буде вичерпаний вже 21. вересня. — *Др. Кость Левицкий*, голова Товариства „Краєвий Союз Ревізийний у Львові".

— **Крадїж з вломом.** Кілька днів тому назад вломив ся невислїджений доси злодій в ночи до канцеляриї нотаря п. Стефана Микулї'го в Чернівцях при ул. Головній ч. 12. Злодій порозбивав насамперед кілька дверий, аж остаточно добув ся до бюра нотаря, де була зелїзна каса і отворив єї очевидно підробленим ключем та забрав з неї 9000 корон. Сума тота була зложена в банкнотах яко депозит в однім акті, котрого злодій не рушив. Коли слуга о 6 год. рано увійшов до бюра, застав там виважені двері і отворену касу. Він повідомив зараз о тім нотаря а той прийшов і сконстатував брак згаданої суми. Характеристичне, що минувшої зими злодій добув ся до тої самої канцеляриї так само і вкрав тоді також депозит в сумі 2000 корон. І тоді так само як і тепер не можна було злодія вислїдити.

— **З поля послїдних маневрів.** Як давнїйшими роками так і на послїдних цїсарских маневрах на Мораві випробовано всі найновійші реформи та уліпшеня, заведен в австрийскій армії. Перший раз сего року ужито електричних рефлекторів до рекоґносковання терену в ночи. Рефлектори находили ся на автомобілях і так ясно осьвітлювали терен між неприятельскими арміями, що не лише ґрупам але навіть поодиноким воякам годі було посунути ся дальше, не уйшовши уваї неприятеля. Сьвітло, кидане рефлекторами, сягало 6 до 8 кільометрів. Сї рефлектори стали причиною нещастя. На лінії Будишів-Рудники сполошило ся від осліпляючого сьвітла кількасот коний драґонів, що стояли табором під голим небом і потратувавши сплячих вояків, розбігли ся на всі сторони. 14 тяжко покалічених вояків мусїли відставити до шпиталю. Коні були попутані і тому коли їх опісля половлено, більша часть з них показала ся не до ужитку. Богато з них постріляно. Нові мундури сірої краски показали ся токож дуже практичними, бо здалека справдї не можна було їх відріжнити від терену.

— **Злочин жебраків.** З Лежайска доносять про таку подію: Підчас відпусту в сьвято Пр. Д. Мариї дня 8 с. м. якась жінка із Старомістя пізнала в малім калїцї з поломаними руками і відтятим язиком свого сестрінка, котрий перед двома роками щез десь був без слїду. Жінка тота наробила крику і передовсім задержала жебрака, що водив калїку з собою. В одній хвили зібгла ся величезна товпа людий і обступила жебрака та розлючена була би єго таки на місци роздерла, як би ще в пору не надійшла була жандармерия. Матїр того хлопця, завізвана телеґрафічно із Старомістя, мліла що хвиля на вид сина так страшно покалїченого.

Телеґрами.

Краків 14 вересня. Нинї о 12 год. в ночи коло тутешного двірця зелїзничого наїхали на себе три льокомотиви, дві сполучені разом на трету, що посувала з противної сторони 6 ваґонів. Всї льокомотиви і три ваґони значно ушкоджені, вискочили із шин а крім того ушкоджені ще два ваґони; 10 осіб із служби потовкло ся переважно легко. Пригода стала ся на шляху львівскім.

Будапешт 14 вересня. „Budapest" доказує, що трудно буде якомунебудь кабінетови перевести реформу виборчу, скоро не одержить запоруки що до декотрих уступок на заспокоєнє великих потреб армії.

Задар 14 вересня. Відправлений перед кількома днями помічник канцелярийний намісництва іменем Тонї напав в ночи на директора канцеляриї Сертича і убив єго а відтак сам віддав ся в руки полициї.

Москва 14 вересня. На стациї Опалих, зелїзницї московско-віндавскої 4 замасковані розбишаки убили касиера і начальника стациї а зранили тяжко сторожа і жену касиера, відтак напастники забравши 25 рублїв, втекли.

Париж 14 вересня. Урядово заперечують донесеню „Figar-a" о виїздї зятя президента Фалїєра, Лянеса в місиї фінансовій до Туреччини.

Надіслане.

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди носпішні визначені грубим друком. Нічні години від **6·00** вечером до **5·59** рано суть означені підчеркненем чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2^{30}, 5^{50}, 7·25, 8^{55}, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, 8^{40}, 9^{50}.
*) З Тарнова.
З Підволочиск: 7·20, **12·00**, 2^{15}, **5·40**, 10^{30}.
З Черновець: 12^{20}, 5^{45}*), 8·05, 10·20*, 2^{05}, 5·58, 6^{40}, 9^{30}.
*) Із Станиславова. *) З Коломиї.
З Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11^{00}.
З Самбора: 8, 9·57, 2, 9^{00}.
З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.
З Яворова: 8·05, 5.
З Вовкова: 1·35, 9·55.

На „Підзамче":

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 5·15, 10^{12}.
З Вовкова: 8·07*), 1·19, 3·26*), 9^{39}.
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків":

З Вовкова: 7·27*), 1·01, 3·07*), 8^{21}.
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 8·15, 8^{20}.
" 1/6 до 30/9 3·27, 9^{35}.
" 1/7 до 30/9 5·30.
в неділї і р. к. сьвята: від 1/5 до 31/5 3·27, 9^{35}.
З Янова:
що дня: від 1/5 до 30/9 1·15, 9^{25},
в неділї і р. к. сьвята: від 2/5 до 12/9 10·10.
Зі Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10^{15}.
З Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 11^{45}.
З Винник що дня 3·44.

Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12^{45}, 3^{50}, 8^{25}, 8·40, 2^{45}, 3·30*) 6^{12}, **7**, 7·35, 11·15.
*) до Ряшева.
До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, 8^{00}, 11^{10}.
До Черновець: 2^{50}, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), 6^{00}*), 10·38.
*) до Станиславова, *) до Коломиї
До Стрия: 7·30, 1·45, 6^{55}, 11·25.
До Самбора: 6, 9·05, 3·40, 10^{45}.
До Сокаля: 6·14, 11·05, 7^{10}, 11^{35}*)
*) до Рави руск. (лиш в неділї).
До Яворова: 8·20, 6^{30}.
До Вовкова: 6·45, 2·35.

З „Підзамча".

До Підволочиск: 6·35, 11, **2·31**, 8^{29}, 11^{32}.
До Вовкова: 5^{44}*), 7·13, 1·30*), 2·52.
*) лиш до Винник.

З „Львів-Личаків".

До Вовкова: 6·03*), 7·32, 1·49*), 3·14.
*) лиш до Винник.

Поїзди льокальні.

До Брухович:
що дня: від 1/5 до 30/9 7·21, 3·45.
" 1/6 до 30/9 2·30, 8^{34}.
" 1/7 до 31/8 5·50.
в неділї і р. к. сьвята від 1/5 до 31/5 2·30, 8^{34}.
від 1/6 до 30/9 12·41.
від 1/7 до 31/8 9·—
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9 10·10, 3·37.
в неділї і р. к. сьвята від 2/5 до 12/9 1·35.
До Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 3/05. до 12/9 10·35.
До Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 12/9 2·15.
До Винник що дня 5^{30}.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелі дітий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Діточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелі чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і єго славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дітий, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинці і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Дніпрова Чайка, Коза-Дереза (діточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-україньского письменства від XI.—XVIII. століття, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На річках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с, опр. 60 с.
О Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилі, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капці, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлійского), бр. 70 сот. опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Історія куска хліба (з француского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулівера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з француского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24 „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японські казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).